

Een klas vol stresskippen?
Maak het bespreekbaar

www.psiég.nl
info@psiég.nl

Even voorstellen

Loes Hooijboer

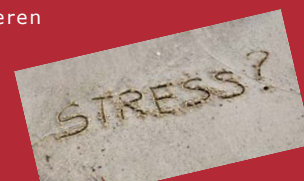
Carolien Wijnker

Agenda

1. Stress bij jongeren
2. Hoe werkt stress
3. Signalering van ongezonde stress
4. Stress bespreekbaar maken
5. Vragen?

Definitie stress

- ▀ Stress is een natuurlijke reactie van je lichaam om jezelf te redden en om prestaties te leveren

Stress bij jongeren

Feit (zitten)

- ▀ Ongeveer helft jongeren ervaart vaak stress
- ▀ 1:3 jongeren vo ervaart druk van schoolwerk
- ▀ Laatste jaren flink toegenomen
- ▀ Sterkste toename: meisjes vwo

Bron: Klofjan, Pieper, Stavens, Van de Klundert, Rombouts, Steer en Lammens, 2020

Kwetsbare groepen

- Meisjes
- Onvolledige gezinnen
- Hoger opleidingsniveau
- Migratieachtergrond
- Hogere leeftijd

Bronnen van stress

- Volle agenda's (FOMO)
- Grenzen privé – school weg
- Verminderde nachtrust
- Verslaafd aan devices (missen signalen)
- Hoge verwachtingen, prestatiedruk
- Zorgen om toekomst, uiterlijk, geldzaken
- Puberteit zelf

Hoe werkt stress?

Hoe werkt stress?

stressor

reactie

Bij acuut gevaar

- Vechten
- Vluchten
- Bevriezen

Stress reactie

Lichaam	Voelen	Denken	Doen
hartkloppingen hoofdpijn vermoeidheid misselijkheid spierpijn schouders spierpijn nek zweeten trillen koud krijgen droge mond duizelig gejaagd	vlug van streek leeg voelen als verdoofd sombor angstig paniekaanvallen snel huilen emotioneel prikkelbaar lusteloos onverschillig minder zin om af te spreken	moeite met concentreren vergeetachtig besluiteloosheid gedachten die afdwalen 'ik kan dit niet' 'het gaat mis' 'dit is niet eerlijk' 'ik red het allemaal niet' malen, piekeren angstige gedachten negatief denken moeite met plannen	meer fouten maken kortaf reageren veel zuchten of klagen meer roken of drinken nog harder werken taken uit de weggaan slecht slapen ongeduldig worden steeds dingen kwijt zijn alles tegelijk doen vergeten waar je mee bezig was sociale contacten mijden

Stress trap

voortdurend piekeren,
zelfverwijten, slecht
slapen, hyperventileren

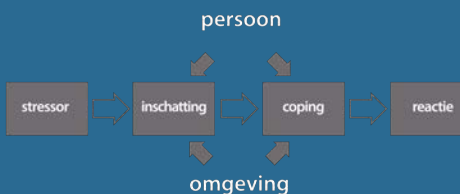
hoge ademhaling,
chaotisch, piekeren,
minder gemotiveerd

vergeetachtig, kortaf,
meer snoepen

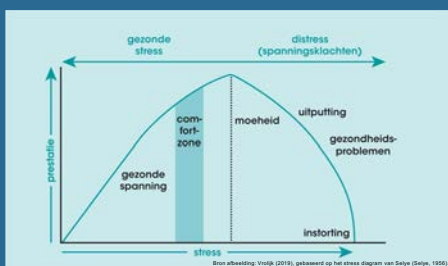
Stressor veroorzaakt stress reactie?

Transactioneel stress model

Is stress slecht?

Signalering van ongezonde stress

Wat zijn signalen dat het teveel is?

- Hoofdpijn, maag-, darm-, nek-, schouderklachten
- Slapeloosheid, vermoeidheid
- Hartkloppingen, hyperventilatie, prikkelbaarheid
- Geheugen, concentratieproblemen
- Somberheid, angstklachten

Wat te doen na signalering?

- Stress bespreekbaar maken, kennis overdragen
- Individuele gesprekken
- Delen met collega's
- Ouders betrekken
- Zorgteam inschakelen

Vragen uit de oplossingsgerichte psychologie

- *Hoe gaat het nu écht met je?*
- *Wat heb je zoal op je bord?*
- *Hoe hou je het vol?*
- *Wie weet ervan? Zijn je ouders op de hoogte?*
- *Wie heb je om je heen om je te steunen? Heb je daar voldoende aan?*
- *Wat heeft je in het verleden geholpen?*

Vier pijlers voor draagkracht

- slapen
- bewegen
- ontspannen
- gezond eten

Mentorlessen over stress

- Integrale aanpak (leerlingen, mentoren, ouders)
- Training mentoren
- 4 lessen + 4 opfrislessen
- Thema-avond voor ouders

Dank voor uw aandacht!

www.psiieg.nl
info@psiieg.nl

Bronvermelding foto's: iStock.com, pixabay.com, unsplash.com en shutterstock.com

